

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 102/11

Λουξεμβούργο, 4 Οκτωβρίου 2011

Απόφαση στις υποθέσεις C-403/08 και C-429/08
Football Association Premier League κ.λπ. κατά QC Leisure κ.λπ
Karen Murphy κατά Media Protection Services Ltd

Είναι αντίθετο προς το δίκαιο της Ένωσης σύστημα αδειών αναμεταδόσεως ποδοσφαιρικών αγώνων, βάσει του οποίου παρέχεται στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς εδαφική αποκλειστικότητα ανά κράτος μέλος και απαγορεύεται στους τηλεθεατές να παρακολουθούν τις εκπομπές αυτές με κάρτα αποκωδικοποιητή στα άλλα κράτη μέλη

Για την προβολή, σε χώρο καφέ-εστιατορίου, εκπομπών ποδοσφαιρικών αγώνων στις οποίες περιέχονται προστατευόμενα έργα απαιτείται η έγκριση του δημιουργού των έργων αυτών

Η Football Association Premier League (FAPL) έχει τη διαχείριση της Premier League, της πρώτης κατηγορίας του επαγγελματικού πρωταθλήματος των αγγλικών ποδοσφαιρικών συλλόγων, και εμπορεύεται τα δικαιώματα τηλεοπτικής μεταδόσεως των αναμετρήσεων αυτού του πρωταθλήματος. Ειδικότερα, παρέχει σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, μετά από ανοικτό διαγωνισμό, αποκλειστικό δικαίωμα απευθείας μεταδόσεως των αγώνων της Premier League για συγκεκριμένη περιοχή. Καθώς δε η περιοχή αυτή αντιστοιχεί συνήθως σε ένα και μόνον κράτος μέλος, οι τηλεθεατές μπορούν να παρακολουθούν μόνον τους αγώνες που μεταδίδουν οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί του κράτους μέλους της κατοικίας τους.

Προκειμένου να προστατευθεί αυτή η εδαφική αποκλειστικότητα και να καταστεί αδύνατη η λήψη των εκπομπών εκτός του οικείου κράτους μέλους, κάθε ραδιοτηλεοπτικός σταθμός αναλαμβάνει, με τη σύμβαση παραχωρήσεως αδειάς την οποία συνάπτει με την FAPL, να κρυπτοθετεί το δορυφορικό του σήμα και να μεταδίδει το κωδικοποιημένο σήμα αποκλειστικώς σε συνδρομητές που κατοικούν στην περιοχή την οποία καλύπτει η σχετική άδεια. Κατά συνέπεια, η σύμβαση παραχωρήσεως αδειάς απαγορεύει στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς να διανέμουν κάρτες αποκωδικοποιητή σε πρόσωπα που επιθυμούν να παρακολουθούν τις εκπομπές τους εκτός του κράτους μέλους για το οποίο παραχωρείται η άδεια.

Οι διαφορές των κύριων δικών αφορούν απόπειρες καταστρατηγήσεως αυτής της αποκλειστικότητας. Συγκεκριμένα, ορισμένα καφέ-εστιατόρια στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν αρχίσει να χρησιμοποιούν αλλοδαπής προελεύσεως κάρτες αποκωδικοποιήσεως, τις οποίες παραδίδει ελληνικός ραδιοτηλεοπτικός σταθμός στους συνδρομητές του στην Ελλάδα, για να έχουν πρόσβαση στους αγώνες της Premier League. Αγοράζουν, δηλαδή τις κάρτες και αποκωδικοποιητή από κάποιον προμηθευτή σε τιμές χαμηλότερες από εκείνες που χρεώνει το Sky, κάτοχος της αδειάς εκμεταλλεύσεως των δικαιωμάτων αναμεταδόσεως στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η FAPL επιχειρεί να θέσει τέρμα, διά της δικαστικής οδού, στις δραστηριότητες αυτές, θεωρώντας ότι θίγουν τόσο τον αποκλειστικό χαρακτήρα των δικαιωμάτων τηλεοπτικής μεταδόσεως όσο και την αξία τους. Η πρώτη υπόθεση (C-403/08) αφορά αγωγές της FAPL κατά των ιδιοκτητών των καφέ-εστιατορίων στα οποία προβάλλονταν αναμετρήσεις της Premier League με ελληνικές κάρτες αποκωδικοποιήσεως και κατά των προσώπων που τους προμήθευαν τις κάρτες αυτές. Η δεύτερη υπόθεση (C-429/08) ανάγεται σε ποινική δίκη κατά της Karen Murphy, ιδιοκτήτριας pub στην οποία προβάλλονταν αγώνες της Premier League με ελληνική κάρτα αποκωδικοποιήσεως. Στο πλαίσιο αμφότερων των υποθέσεων, το High Court (Ηνωμένο Βασίλειο) υπέβαλε στο Δικαστήριο σωρεία ερωτημάτων σχετικών με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **εθνική ρύθμιση η οποία απαγορεύει την εισαγωγή, την πώληση και τη χρήση καρτών αποκωδικοποίησης αλλοδαπής προελεύσεως αντιβαίνει στην αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί** ούτε από τον σκοπό της προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ούτε από τον σκοπό της ενθαρρύνσεως της προελεύσεως του κοινού στα γήπεδα ποδοσφαίρου.

Όσον αφορά το ενδεχόμενο δικαιολογήσεως του περιορισμού αυτού βάσει της προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η FAPL δεν δύναται να προβάλει δικαίωμα του δημιουργού επί των αγώνων της Premier League, δεδομένου ότι οι αθλητικές αυτές αναμετρήσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν προϊόν της προσωπικής πνευματικής εργασίας κάποιου δημιουργού και, επομένως, «έργα» στο πλαίσιο του δικαιώματος του δημιουργού κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης.

Ακολούθως, ακόμη και σε περίπτωση που το εθνικό δίκαιο παρείχε παρόμοια προστασία στις αθλητικές εκδηλώσεις – επιλογή η οποία είναι κατ' αρχήν, συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης – η απαγόρευση της χρήσεως καρτών αποκωδικοποίησης αλλοδαπής προελεύσεως θα έβαινε πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της καταβολής εύλογης αμοιβής στους δικαιούχους των οικείων δικαιωμάτων.

Συναφώς, το Δικαστήριο τονίζει, αφενός, ότι είναι δυνατό, για τον υπολογισμό της εύλογης αυτής αμοιβής, να ληφθεί υπόψη το πραγματικό και το δυνητικό κοινό τόσο στο κράτος μέλος της εκπομπής όσο και σε κάθε άλλο κράτος μέλος όπου λαμβάνονται οι εκπομπές και ότι, ως εκ τούτου, δεν είναι απαραίτητο να περιοριστεί η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών εντός της Ένωσης. Αφετέρου, η καταβολή πρόσθετου τιμήματος από τα τηλεοπτικά κανάλια έναντι της απνομής απόλυτης εδαφικής αποκλειστικότητας βαίνει πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της καταβολής εύλογης αμοιβής στους δικαιούχους, διότι η πρακτική αυτή μπορεί να καταλήξει σε τεχνητές διαφορές των τιμών στις στεγανοποιημένες εθνικές αγορές. Όμως, η στεγανοποίηση των εθνικών αγορών και η τεχνητή διαφοροποίηση των τομών δεν συμβιβάζονται με τον βασικό σκοπό της Συνθήκης, ο οποίος έγκειται στην πραγμάτωση της κοινής αγοράς.

Για παρεμφερείς λόγους, **σύστημα αποκλειστικών αδειών είναι επίσης αντίθετο προς το δίκαιο ανταγωνισμού της Ένωσης, εφόσον οι σχετικές συμβάσεις απαγορεύουν την παροχή καρτών αποκωδικοποίησης αλλοδαπής προελεύσεως σε τηλεθεατές οι οποίοι επιθυμούν να παρακολουθούν τις εκπομπές εκτός του κράτους μέλους για το οποίο παραχωρείται η άδεια.**

Ασφαλώς, το δίκαιο ανταγωνισμού της Ένωσης δεν αποκλείει, κατ' αρχήν, τη δυνατότητα του δικαιούχου να παραχωρήσει σε έναν και μόνον κάτοχο αδείας εκμεταλλεύσεως το αποκλειστικό δικαίωμα να μεταδίδει προστατευόμενο πρόγραμμα, είτε μόνον από το κράτος μέλος της εκπομπής είτε από περισσότερα κράτη μέλη, μέσω δορυφόρου και για ορισμένη χρονική περίοδο. Εντούτοις, δεν είναι δυνατόν οι συμβάσεις παραχωρήσεως αδείας να απαγορεύουν στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς τη διασυνοριακή παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας σχετικής με τους επίμαχους ποδοσφαιρικούς αγώνες, διότι τέτοια σύμβαση θα ισοδυναμούσε με αναγνώριση απόλυτης εδαφικής αποκλειστικότητας υπέρ κάθε ραδιοτηλεοπτικού σταθμού εντός της καλυπτόμενης από την άδειά του περιοχής, με συνέπεια την εξάλειψη κάθε ανταγωνισμού μεταξύ των διάφορων ραδιοτηλεοπτικών σταθμών στον τομέα των οικείων υπηρεσιών και τη στεγανοποίηση των εθνικών αγορών κατ' αντιστοιχία προς τα εθνικά σύνορα.

Τέλος, όσον αφορά τα ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της οδηγίας για το δικαίωμα του δημιουργού¹, το Δικαστήριο υπογραμμίζει εισαγωγικώς ότι μόνον το βίντεο των τίτλων ενάρξεως, ο ύμνος της Premier League, τα μαγνητοσκοπημένα στιγμιότυπα με τις πλέον χαρακτηριστικές φάσεις πρόσφατων αγώνων της Premier League και διάφορα γραφιστικά στοιχεία μπορούν να

¹ Οδηγία 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10)

θεωρηθούν «έργα» και χρήζουν, επομένως, προστασίας δυνάμει του δικαιώματος του δημιουργού. Αντιθέτως, οι ίδιοι οι αγώνες δεν αποτελούν έργα που καλύπτονται από την προστασία αυτή.

Με αυτό το δεδομένο, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η προβολή, εντός καφέ-εστιατορίου, εκπομπών που περιέχουν προστατευόμενα έργα, όπως το βίντεο των τίτλων ενάρξεως και τον ύμνο της Premier League, συνιστά «παρουσίαση στο κοινό» κατά την έννοια της οδηγίας για το δικαίωμα του δημιουργού, για την οποία απαιτείται η έγκριση του δημιουργού των έργων. Συγκεκριμένα, όταν το καφέ-εστιατόριο προβάλλει τα έργα αυτά στους θαμώνες του, τα έργα μεταδίδονται σε ένα επιπλέον κοινό, το οποίο δεν είχε ληφθεί υπόψη από τους δημιουργούς όταν επέτρεψαν τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των έργων τους.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" 📠 (+32) 2 2964106